

Betingelse for Bevillingen, at der ved Anvendelsen skal tages dette eller hint bestemte Hensyn, og jeg kan derfor ikke indse, hvorledes den høitagtede Indenrigsminister, efter nu at have hørt, hvad Hiertallets Tanke har været med denne Henstilling, vilde komme i nogen Banffelighed ved at tage den til Følge, idet han konfererer med Udstillingskomiteen i alle disse Spørgsmaal og lægger sit vægtige Ord i Bøttikaalen ved blåsjes Afgjørelse. Naar dette sker, tror jeg, at Hiertallet vil kunne være fuldkommen tilfreds med det Hensyn, der er taget ved den gjorte Henstilling.

Winther. Det er om de Forslag, der angaa Skytteforeningerne, at jeg vil tillade mig et Par Bemærkninger. Det forekommer mig, at i et Land, hvor man ikke har almindelig Bærnepligt, og hvor der sker en Begivenhed, som griber ind i Nationens Liv og opvækker Vængstelse for Nationens selvstændige Bestaaen, kunde man tænke sig, at begejstrede Fædrelandsvenner kunde komme paa den Tanke, at det var et Maa! som man fra Ungdommen af maatte sætte sig, at udvikle sig til at være Fædrelandsforsvarer. Saavidt jeg veed, havde denne Skyttebegejstring udbredt sig til vore nordiske Broderlande, før den kom hertil; men i Sverrig har man, eller havde man ikke dengang, da den opstod, almindelig Bærnepligt, hvorimod vi her have almindelig Bærnepligt og have haft den i lang Tid, og her kan der altsaa ikke være nogen Nødvendighed for at staffe sig en saadan Uddannelse. Jeg mistjender ikke, at naar man gjør denne Institution til en Forbode for Hæren, og der i Hærløven gives en Bestemmelse om, at de, der have gennemgaaet en saadan Skole, skulle kunne gennemgaa Rekrutskolen i kortere Tid, kan det maaffe for visse Folk være nyttigt at indlade sig paa at indtræde i en Skytteforening. Men jeg vil dog ogsaa der sige, at for de Utaalmodige og Begeistrede, som ikke kunde vente til 22 Marts-Alderen, er det tabt, og det er en Tab for dem, at de har tabt en Gavn til at træde ind i Hæren fra det 18de Aar. Lad derfor dem, som ikke kan vente ind i Hæren; lad dem da der ved Siden af den Uddannelse, som gives dem, tillige faae den militære Ugt,

som de ikke faae i Skytteforeningerne. Naar nu andre ærede Talere i Dag have omtalt det, som om det Hele var Narrestreget, da kan jeg ikke dele denne Betragtning. Jeg vil indrømme, at da der første Gang fremkom Forslag her i Thinget om Bevilling til denne Institution, var jeg ogsaa meget bitter derimod; men jo længere Tiden er gaaet efter den første Indstiftelse, desto roligere kan man jo betragte Sagen, og jeg ser den nu i et andet Lys end det, hvori jeg fra Først af faae den. Jeg vil sige, at naar vi betragte Sagen saaledes, at da den begyndte at udvikle sig, havde vort Land lidt de smerteligste Tab, saa maatte man finde det naturligt, at Folk med Aand og Fædrelandsfærlighed saae sig om efter et hvert Middel, hvorved man kunde gjenvinde det Tabte, og hvorved de vistnok ogsaa havde den Tro, at de skulde være i Samslutning med vore Brødre hinsides Sundet. Jeg finder altsaa, at det dengang saa godt kan forklæres, at netop en opblussende Fædrelandsfærlighed kunde føre til, at slige Foreninger stiftedes. Der var jo desuden i det danske Folks Sind dengang en Tanke om, at Hævnens Time maatte komme; man troede, at der var Hjælp at vente fra den anden Side af Sundet og i et fjernere Land, som nær berørte vor Arvefjende. Men hvor ere nu disse Forsudsætninger henne? Har man fra Sverrig vist nogen Tilnærmelse til Danmark? Jeg vil ikke engang tale om Norge, thi om Befolkningen der tror jeg, at man snarere kan sige, at den har været ligesom tilbagestrækket fra den Tanke at komme i nærmere Forbindelse med os med Hensyn til slige Forehavender. Og det andet Land, den mægtige Allierede, hvis vi kunde have haft en saadan med os, ligger jo nu knust. Jeg siger derfor, at nu har denne Institution tabt sin praktiske Betydning. Men fordi den ikke længere har nogen praktisk Betydning, skal man dog ikke derfor — jeg vil ikke bruge et saa stærkt Udtryk som dette, at kaste Skarn paa, men jeg vil sige — ikke lade haant om Bestræbelser af denne Art, der dog udspringe fra en ædel Kilde. Saaledes betragter jeg altsaa nu denne Sag. For mig stiller den sig upraktisk, set fra det Standpunkt, hvorfra jeg